

Predpôstna – 3.3.2019

V treste je kus milosti

„Hospodin pozná ľudské myšlienky, sú len dych. Blahoslavený je muž, ktorého Ty ukáždňuješ, Hospodine, a zo svojho zákona ho vyučuješ, aby si ho zabezpečil pred zlými časmi... Lebo Hospodin nezavrhne svoj ľud a neopustí svoje dedičstvo... Hospodin je mojím hradom a môj Boh mi je skalou útočiska“ (Ž 94).

1 Samuelova 2:35 „Ustanovím si verného kňaza, ktorý bude konať podľa môjho srdca a podľa mojej duše. A postavím mu trvalý dom a bude chodiť po všetky dni pred mojím Pomazaným“.

Minulú nedeľu som mala kázeň o tom, že rodičia nemajú na svoje deti čas a že deti nevidia svojich rodičov sa modliť s nimi, sadnúť si a rozprávať... Keď skončili bohoslužby, moje deti mi povedali: „pekne si rozprávala, ale sama tak nežiješ“ – priznávam, zahanbili ma a hoci som mala na konci jazyka výhovorku ohľadom zamestnania, bála som sa ju vysloviť, pretože naozaj mali pravdu. Dnes sme počuli ako čítaný text časť zo života starozmluvného kňaza a nebol to potešujúci obraz.

Kňaz Éli patril k náboženskej smotánke tej doby – bol kňazom v jeruzalemskom chráme, zodpovedným za jeho chod, za mladých nádejných kňazov, bol človekom prvého kontaktu s veriacimi. Jeho služba pre chrám bola taká intenzívna, že nemal čas na nič iné. Služba Bohu a ľuďom v spoločenstve ho oberala o priestor, ktorý mal venovať svojej rodine, svojim dvom synom. Máme tu teda dve roviny tohto človeka: pracovitý, úslužný, nadšený a zodpovedný v práci a na verejnosti – a uponáhľaný, unavený, so zlým časovým manažmentom v rodine a súkromí. Môžeme teda povedať, že v práci zachránil a pomohol mnohým, no v domácnosti nedokázal poriadne vychovať ani tých dvoch.

Biblia nám oznamuje, že Éli bol už veľmi starý, keď napomínal svojich synov. Lenže **aj v tomto prípade platí naše slovenské príslovie: „ohýbaj ma mamko, pokiaľ som ja Janko, neohneš ma mammo, keď už budem Jano“.** A hoci im pekne dohovárал, útočil na ich city, vzťah k nemu aj k Hospodinovi, aj keď dával dôraz na dobrú povest' medzi ľuďmi, oni si to nevšimli, ignorovali jeho snahu o nápravu a ďalej si robili, čo chceli.

Pán Boh preto prehovoril do života Éliho a jeho synov Chofního a Pinchása. Tieto Božie slová hovoria veľa aj nám, rodičom, starým rodičom, pretože Pán Boh vysvetľuje príčinu stavu aj dnešných vzťahov. Sami predsa vidíme, ako sa

dnešné deti či vnúčatá správajú ku svojich predkom. Spomeniem niekoľko príkladov:

- deti sa o svojich rodičov nezaujímajú, neopýtajú sa ako sa majú, čo ich trápi
- aj v starobe od svojich rodičov či starých rodičov drankajú peniaze namiesto toho, aby vracali pomyselný groš
- vnúčatá dnes svojim starkým povedia kadečo, bez úcty voči nim
- starkým nemá kto pomôcť, pochopiť ich, venovať im čas
- deti sú voči rodičom arogantné, vydupávajú si pozornosť či peniaze aj nevhodným správaním na verejnosti
- mladá generácia nemá rešpekt voči svojim rodičom či starým rodičom
- v rodinách sa veľmi málo komunikuje, čas sa trávi pri televízore či počítači...

Prečo je to tak? Je na vine doba? Určite nie, všetko vychádza z rodín, ktoré mnohokrát žijú tak, ako to vyčítá Hospodin Élimu.

1. Pán Boh Élimu pripomína všetky dary, vyvolenie, o ktorom mal svojim synom povedať. Zjavne však **svoju vieru v rodine neposúval ďalej, nesvedčil o Hospodinovi**, nemodlil sa so svojimi synmi, nerozprával im biblické príbehy, nevedol ich k tomu, aby úprimne verili a prichádzali do spoločenstva. Myslel si, že dať deťom peniaze, stravu a školu je všetko, že to stačí. Teraz mu však Hospodin hovorí: môj milý, to nestačí. Ak nesvedčíš o Mne svojim potomkom, akoby si šliapal po mojej milosti a láske, ktorú som prejavil celému tvojmu rodu. To je výzva aj pre nás: na čom nám skutočne záleží ohľadom našich detí a vnúchat? Ide nám len o to, aby boli dobrými, schopnými, vzdelanými a zabezpečenými ľuďmi, alebo nám ide aj o to, aby verili v Ježiša Krista? Sme dobrým príkladom pre našich potomkov v praktizovaní a svedectve viery?

2. Pán Boh vyčítal kňazovi, že **Pinchás a Chofní sa pre neho stali bohmi**. Povýšil ich vo svojom živote nad Boha a slúžil im viac, ako Hospodinovi. Odpúšťal im všetko a takmer nikdy ich nenapomínal. Nič od nich nevyžadoval a oni časom zleniveli. Vychovával ich ako malých bôžikov a oni sa stali sebeckými. Neučil ich bázni pred Hospodinom a oni začali mať pocit, že nie sú voči nikomu zodpovední. Éliho úcta bola väčšia vo vzťahu so synmi ako vo vzťahu s Pánom. Zjavne tomu bolo inak v chráme a inak doma. Éli bol kňazom iba v chráme, ale doma nie. Podával svojim synom iba jablká a palicu nepoužíval. A tak z nich vyrástli sebastrední muži. Nie je tomu tak aj pri nás? Deti sa pre svojich rodičov a starých rodičov stali bôžikmi aj dnes. Pre dieťa mnohí rodičia vedia urobiť čokoľvek, aj sa vzdať svojich zásad. Deti rozkazujú, čo sa bude jesť, kde sa bude chodiť, čo sa bude robiť... Akoby panovali nad životom svojich predkov, zaujali Božie miesto a preto sa dnešná mladá generácia považuje za najsebeckejšiu generáciu všetkých čias. Nevychováваме

aj my doma takých malých sebcoov, ktorí nevidia nikoho a nič? Nevychovávame náhodou aj my generáciu, ktorá nemá zodpovednosť, úctu a rešpekt voči ľuďom ani voči Bohu?

3. Posledné, čo Pán Boh vyčítal Élimu bola **prílišná viazanosť na materiálne veci, ktorá vyústila do krádeže, podvádzania a zneužívania postavenia.**

Chofní a Pinchás si totiž privlastňovali obeť, ktoré mali patriť chrámu a vydierali ľudí, ktorí prichádzali do chrámu tak, že sa na úkor náboženského života obohacovali. A Éli s tým nič neurobil, aj keď to veľmi dobre vedel. Bol ticho, keď jeho deti robili zle, tváril sa, že to nevidí alebo si nepripúšťal, že by mohli byť zlí. Oni však takí boli a konali zlo voči Bohu, svojmu otcovi aj iným ľuďom. A to je problém aj dnešných rodičov a ich potomkov: dovoľujeme svojim deťom príliš veľa bez povinností a zodpovednosti. Nemajú stanovené hranice, ani diel práce v domácnosti, ku všetkému prichádzajú veľmi ľahko a dávajú dôraz iba na materiálne zabezpečenie. Rodičia si často deti kupujú darmi, peniazmi, namiesto pozornosti a lásky. Zároveň sa tvária, že ich deti sú dokonalé, dobré, bez chyby a nepripúšťajú si, že aj ich deti sú hriešne. A tak ich podporujú v zlom životnom štýle. Netýka sa to aj nás? Nedali sme deťom príliš veľa bez ich pričinenia a námahy? Nebudú z nich raz tí, ktorí sa naučia žiť na úkor iných, pretože ich túžby sa stanú prioritou, ktorú budú chcieť dosiahnuť aj cez mŕtvolu?

Pán Boh bol smutný z Éliho prístupu a výchovy. Prirodzeným následkom, v ktorom pisateľ SZ videl Boží zásah a trest, bola smrť – kňaza aj jeho synov. ***Zväčša je to tak, že takto vychované deti idú po zlých chodníkoch:*** pijú, drogujú, sú nezodpovedné v živote, sú sebecké, bez úcty voči iným, zamerané iba na materiálne a pozemské hodnoty, bez bázne pred Hospodinom. ***Zväčša takto vychované alebo nevychované deti končia zle a ich rodičia na starobu ešte horšie – osamelo.***

Lenže aj v tom príbehu plnom smútku a bolesti, je kus nádeje. V každom Božom treste je kus milosti. Pán Boh totiž zaslúbil Élimu, že príde niekto, kto bude verný svojej službe naplno, kto bude konať podľa Božích príkazov a kto bude veriť za každých okolností. Takým kňazom bol Samuel, ale ešte viac sa tieto zaslúbenia týkajú Pána Ježiša. Toho, ktorý žil podľa Božích zásad a ktorý svoj život obetoval, aby sme my mohli žiť milosťou.

Takými „kňazmi“ pre svoje deti a vnúčatá môžeme byť, vďaka milosti Ježiša Krista, aj my všetci. Máme možnosť žiť pred Božou tvárou, podľa Božích noriem, v znamení odpustenia a s nádejou večného života a v tomto duchu vychovávať aj svojich potomkov. Dostali sme možnosť ovplyvniť budúce

generácie, ale to dokážeme iba vtedy, keď my sami budeme úprimne veriť a žiť tak, ako to Pán Boh od nás očakáva. **A vo všetkom by sme mali rátať s tou pravdou, že aj keď Pán Boh trestá, vždy sa nadmieru aj zmilováva a tam, kde my už nevidíme cestu a nádej, On otvára nové chodníky a ponúka nové možnosti.** Kiežby sme aj my boli pre svojich potomkov tými, ktorí ich v prvom rade vedú k Ježišovi Kristovi a následne aj dobrému a zodpovednému štýlu života. Amen.